

Бугун Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг тақлифига биноан Тоҷикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг мамлакатимиизга расмий ташрифи бошланди.

Абдулла Орипов,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
халқ шоири

ЎЗБЕГИМ ТОЖИК БИЛАН

Дўсту қардошдир азалдан,
Ўзбегим тоҷик билан,
Иккиси бир байт ғазалдан,
Ўзбегим тоҷик билан.

Қай ўйсун айлай қиёс мен,
Бул ширин дўстлик сўзин,
Тотлидир болдан, асалдан
Ўзбегим тоҷик билан.

Бахтга ёр доим Навоий,
То Жомий бор экан,
Биз улар кўйган тамалдан,
Ўзбегим тоҷик билан.

Фаҳм этиб боқсанг агарда,
Биз кўша сайдерамиз,
Бу Али сўзлар Зуҳадан
Ўзбегим тоҷик билан.

Бир эгатнинг боши сен-у,
Бир эгатнинг боши мен,
Ер экиб тинмас ҳамалдан,
Ўзбегим тоҷик билан.

Бул қадрон икки дўстга,
Хоҳшишимдир то абад,
Топса бир маъно масалдан,
Ўзбегим тоҷик билан.

1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОХОТЛАР:
ХАЛҚ ФИКРИГА СУЯНМОҚ КЕРАК 3.

ИССИКХОНА ҚУРАМАН ДЕБ...
ИССИК ЖОНИМДАН АЖРАЛАМАНИ? 4.

Yangi O'zbekiston taraqqiyoti uchun birlashaylik!

XXI
asr
O'ZLIDEP
ИҶТІМОИY-SIYOSIY GAZETA
2-iyun 2022-yil 22 (968) www.21asr.uz @XXIasrofficial

БИЛАСИЗМИ?

ХАВФСИЗЛИК КАМАРИНИ ТАҚМАГАН ЙЎЛОВЧИГА ЖАРИМА БЕЛГИЛАНМАГАН

Ҳайдовчининг ёнида-
ги йўловчи хавфсизлик
камарини тақмагани учун
қўлланиладиган жарималар
ижтимоий тармоқларда
каттагина баҳс ва муноза-
раларга сабаб бўлмоқда.

Айни шу баҳсли саволга
аниқлик киритиш учун Тош-
кент шаҳар Йўл ҳаракати
хавфсизлиги бошқармаси
Ахборот хизматидан изоҳ
сўрадик.

“Вазирлар Маҳкамасининг жорий
йил 12 апрелдаги 172-сонли қарори
билин тасдиқланган янги таҳтиргари
Йўл ҳаракати қоидалари 1 май кунидан
бошлади кучга кирди. Ушбу қоидаларнинг
9-бандига кўра, конструкциясида хавф-
сизлик камари назарда тутилган транс-
порт воситасини бошқараётган ҳайдовчи
ва олд ўриндиаги йўловчи хавфсизлик
камарини тақиши шартлиги белгилаб бер-
рилган эди. Хавфсизлик камарини тақма-
ган ҳайдовчига нисбатан амалдаги маъму-
рий жавобарлик тўғрисидаги кодекснинг
125-моддаси 1-кисмiga кўра, БХМнинг
ярим баробари миқдорида жарима назар-
да тутилган.

Хавфсизлик камарини тақмаган
йўловчи бўйича қонунчиликка тақлифлар
киритилган, кўриб чиқилмоқда. Айни
вактда хавфсизлик камарини тақмаган
йўловчига нисбатан жарима кўлланилмайди.

Қонунчиликка киритилган ўзараш-
лар бўйича кейинчалик албатта ахборот
берилади”, деди Тошкент шаҳар ЙХХБ
Ахборот хизмати катта мутахассиси
Шодмон Сафаров.

ЎЗА

КЎП ҚАВАТЛИ
УЙЛАРНИНГ
КЎП ҚАВАТЛИ
МУАММОЛАРИ
5.

АҲОЛИДАН БИРДАМЛИК, МАСЪУЛЛАРДАН ОГОҲЛИК ЗАРУР

Бугун дунё ўзгармоқда. Глобал муаммолар сони ортмоқда. Бир томонда иқлим ўзгариши, бир томонда эса турли вируслар балоси. Шунчаси камдек, дунё давлатлари орасида ҳарбий-сийёсий вазият кескинлашган, кескинлашмоқда. Табиийки, бир муаммо иккинчиси юзага келишига замин ҳозирлайди. Озиқ-овқат хавфсизлиги, танқислиги! Нарх-наво ўсиши! Мана, юқоридаги муаммолар “мевалари”.

Шубҳасиз, бу муаммолар тўлқини мамлакатимизда ҳам сезилаётir. Айни масалани ҳал этиш бўйича тизимиш ишлар аллақочан бошланган ҳам. Масалан, асосий истемол маҳсулотимиз бўлмис нонни олайлик. Шу йил 11 май куни ўтказилган ғаллачиликдаги ислоҳотларнинг мумкин багишланган селектор йилигида давлатимиз раҳбари: “Кўриб турбизлар, жаҳон бозорларида озиқ-овқат нархлари кун сайн юкори суръатлар билан ўсмоқда. Буғунги кунда халқара биржаларда 1 тонна бўғодий 400 доллардан сотилмоқда ва йил бошига нисбатан 30 фойзга ошиди. Бундаги вазиятда нарх-наво барқарорлигини таъминлашнинг ягона тўғри йўли – фермерлар мағафдорлигини таъминлаш, ҳосилдорликни ошириш орқали бозорда тақлифи кўпайтириш ҳисобланади. Бунинг учун ғаллачиликда бозор механизмиларни тўлиқ жорий этиш зарур. Биз бу ислоҳотларга узоқ тайёргарлик кўрдик. Барча масалаларни пухта ҳисоб-китоб килиб, бу ишларни боскичма-боскич амалга ошириб келаятмиз”, дебежиз таъкидламади.

Жорий йил 28 маюни эса давлатимиз раҳбарининг “Галланни етишиши” ва сотиша бозор таъмйилини жорий этишининг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида га тарихи қарори кабул қилинди. Бу билан шу йил 1 июнданд бошлаб галланни давлат томонидан сотиб олиш ва сотиша бозор нархларига ўтилиб, ғаллачилик кластерлари ва фермерларга бўғодийни бозор нархida тўлиқ эркин сотиш хуқуки берилди.

Мамлакат ижтимоий-иктисадий ва сийёсий барқарорлигини таъминлаш гарови бўлган озиқ-овқат хавфсизлигини жорий этишининг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида га тарихи қарори кабул қилинди. Бу билан шу йил 1 июнданд бошлаб галланни давлат томонидан сотиб олиш ва сотиша бозор нархларига ўтилиб, ғаллачилик кластерлари ва фермерларга бўғодийни бозор нархida тўлиқ эркин сотиш хуқуки берилди.

Соҳага масъул идора ва ташкилотлар ҳам бу борада бажариладиган шарифлар тўғрисида ахолига мавзуд берилиб келмоқда.

Президент Администрацияси хурушига Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигига ўтказилган “Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, донг маҳсулотлари корхоналарида трансформация жараёнларининг натижадорлигини ошириш чора-тадбирлари” мавзусидаги матбуот анжуманида ҳам тизимдаги ўзгаришлар, дуч келинайтган муаммоларни бартараф этиши учун олиб борилаётган ишлар тўғрисида сўз борди.

Шу ўринда яна бир гапни айтиб ўтиш жоиз. “Covid-19” пандемияси сабаб ўрнатилган чекловлар пайтида қўштироқ ичидаги тадбиркор ва ишлармолнар нархларни асоссиз, сунъий ошириб, ҳалқинг оғир кунларида мўйам даромад олишга интилган ҳолатлар ҳам кўп учради. Ун ва ун маҳсулотларининг биржа савдоларига чиқарилиши ортидан ҳам шу мақсаддаги нафо куллари янада турли ўйнлар ўшишири мумкинлиги таҳмин қилинаётir. Шу сабаб назорат кучайтирилиши, шундай “ишбилармонлар” жазоланиши таъкидланмоқда. Аммо ҳар не бўлганда ҳам инсофон ўзига бермаса қўйин...

**Сардор МУСТАФОЕВ,
“XXI asr” мұхбари.
Суратни Сардор АМИНЖНОНОВ олган.**

ҚУЙИ БЎГИНЛАРДА ҲАМ ТАКЛИФЛАР БОР

O’zLiDeP Шайхонтохур туман кенгаши ва “Тошкент метро-политеин” давлат унитар корхонаси қошида очилган бошланғич партия ташкилоти билан ҳамкорликда “Ўзбекистон Республикаси Конституциясини такомиллаштириш бўйича тузилган Миллий комиссия ҳамда конституциявий ислоҳотларни амалга оширишда O’zLiDeRning иштироки” мавзусида тадбир ташкил этилди.

Тадбирда Ҳалқ депутатлари туман кенгашидаги партия депутатларини гурухи аъзолари, “Тошкент метрополитеин” ДУК қошида очилган БПТ раиси, ёшлар етакчилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакилари иштирок этди.

Амалдаги Конституция мамлакатимизда мустақиллик йилларida өрнешилган ютук, ва катта ўзгаришларнинг мустақиллик ҳуқуқий пойдөврни ва энг асосий кафолат бўлиб келди, – дейди O’zLiDeP Шайхонтохур туман кенгаши раиси, Ҳалқ депутатлари туман кенгашидаги партия депутатларини гурухи раҳбари О. Аширов. – Буни ётироф этган ҳолда Асосий қонунимизни жамиятдаги бугунги реал воқеълика, Янги Ўзбекистонинг Тараққиёт стратегиясидаги улкан мэрраларга, шиддатли ислоҳотлар ўзанига мослаштириш бугунги куннинг асосий талабидир. Зоро, кейнинг йилларда юртимизда амалга оширилаётган, жамияти-

мизни тубдан ўзгарираётган кенг кўламли ислоҳотлар замарида Тараққиёт стратегияси доирасида белгилаб олинган залворли мақсаддар мушассам. Бу эса мустақил юр-

тиллашган, ҳар бир бошок ғалла, ҳар бир ча-нонк пахта билан сирлашган, аёл боши билан чўлларни обод қўлган, умрими ҳалқимизнинг дастурхонини тўкин-сончин қилишига багишланади.

Тадбир давомида болажонлар билан қизиқарли ўйинлар ташкиллаштирилди, куй-қўшиклиар янгради ва уларга ширинлик ҳамда оссаларни бўлаштирилди.

Эртамиз өгаларига кўрсатиладиган ётибор келажакда уларнинг Ватанга садоқатли, хисмонан ва маънан баркамол бўлиб етишишида мухим омил ҳисобланади.

Тадбир давомида иштирокчilar ўз тақлиф ва фикр-мулоҳазаларini билдири.

Кўчат ўтказиш – ҳайрли ишнинг бошланиши. Шу маънодаки, катта дарахт бўлгунинг қадар (балки кейин ҳам) уни мунтазам сугориш, асраб-авайлаш керак. Пойтахтимизнинг Яшнобод туманидаги Моҳинур маҳалласи худудида ҳам баҳорда “Яшил макон” лойиҳаси доирасида кўплаб ниҳоллар, буталар экилди. Лекин уларни сугориш қийин бўляпти. Ваҳоланки, неча-неча гектар майдонларга етадиган сув маҳаллада беҳуда оқиб кетяпти.

О’zLiDeP ИШЧИ ГУРУХИ ЯШНОБОДДА: НАСОС ЧИҚАРАДИГАН СУВ ДАРАХТЛАРНИ СУГОРСА ЗДИ

Гап шундаки, ер сатҳидан пастда жойлашган турар ва нотурар жойларни сув босмаслиги учун маҳаллалар сизот сувларини доимий равишда юзага чиқарадиган ер ости насоси ўрнатилган. Бир ойда 2-3 марта, лекин суткалаб ишлатилувчи бу насос ҳар дакиқада беш кубометрга яқин сувни юзага чиқаради. Ағасу, бу сув ўсимликларга ҳеч кандай наф бермай, бетон ариклардан канага оқиб кетади. Сувни даражатзор, гулзорларга томон оқизишнинг иложи йўқми? Бор. Фақат бунинг учун худудга ирригация-сугориши тизимини қайта куриш зарур.

Янги Ўзбекистонининг 2022-2026 йилларга мўлжалланган Тараққиёт стратегиясини жорий йилда амалга оширишга оид давлат дастурининг оптимиш устувор йўналиши бўйича O’zLiDeP депутатлари, фаолларидан ишлатар ишчи гурух тегисиши ташкилотлар вакиллари иштирокида маҳаллада мулокоқ ўтказиб, мазкур масалани мұхоказа майданда. Махалла фаоллари, идоралар вакиллари бу борада талай тақлифларни ўртага ташадилар. Улар ичидан энг асослилари ташлаб олиниб, маҳаллий бошқарув органларига йўлланди. Бу ташаб-

бу ер ости насослари бор бошқа маҳаллалар учун ҳам ибратлиdir.

Мулқотнинг иккинчи қисми ўғоя долзарб масала – Конституцияни такомиллаштиришга қарартилган тақлифларни тинглаш, кўриб чиқишига багишланди. Фуқаролар коммунал хизматлар бўйича шартномаларда истемолчилар хукуқларини кенгайтириш, тадбиркорларни кўллаб-куватлашни янада кучайтириш, оғир дардга чалингнлар учун дориларни белуп қилиш, жоноворларни қўйнаганланади, бесабаб үлдирганлик жазони оғирлаштириш ва бошка бир қанча тақлифларни илгари сурдилар. Ушбу тақлифлар O’zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси ишчи гурухiga тақдим этилди.

**Виктор АДИЛОВ,
Беҳзод ИСРОИЛОВ,
O’zLiDeP ишчи гурухи аъзолари**

ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНИ ЛОЛА МУРОДОВАНИНГ БАРЧА ЯҚИНЛАРИ ВА ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ФАОЛЛАРИГА

Бугун ҳалқимиз оғир жудоликка учради. Ўзининг бутун оғнли ҳаётни ва фаолиятинина Ватанимиз равнақига, мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги соҳаси ривожига бағисланган фидойи, инсон, Олигири туманидаги “Нурли обод” фермер хўжалиги раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони, Олий Мажлис Сенати аъзоси, Ҳалқ депутатлари Фарғона вилояти Кенгаши депутати, таникли жамоат арбоби Лолаҳон Муродованинг беваки вафоти ҳақидаги ҳадор барчамизни чукур қайғуга солди.

Бутун ҳаётини эл-юрга сидидилдан хизмат қилишига, мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги соҳасини янада юксалиришга бағислаш, ўзининг ҳалол меҳнати, фоизи серқира фоилияни билан ҳалқони ўтрасидан жуда катта хурмат-этиబор қозонган бу фидойи инсон барчамиз учун чинакам ибрат намунаси юксаси ибратни намунаси бўлди.

Лолаҳон оғир жадидида “Ўзбекистон Республикасида хизмат қўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими” фахрий увони, “Эл-юрга хурмати” ва “Фидоқона хизматлари учун” орденлари билан мукофотланган. 2019 йилда эса “Ўзбекистон Қаҳрамони” олий увонини сазовор бўлган эди.

У киши Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши депутати, Олий Мажлис Сенати аъзоси сифатида республикаизмий ижтимоий-сийёсий ҳаётида ҳам ҳар томонлама фаол иштирок этди. Она Ватанга чексиз садоқат билан, сидидилдан ҳалол ва фидокорона меҳнат қилиб, эл-юрга ўтасида катта обрў-этиబор қозонган Лолаҳон Муродованинг тантлилик, камтаринлик каби олиханоб фазилатлари, ўз қасбига туганмас меҳр-муҳаббати ва нурли сиймоси бутун ҳалқимизнинг қалғидаб аддий сакланиб қолади.

Ушбу мусибатли кунда мархумининг барчани аҳли фаоллари ва кенг жамоатчиликда Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Лолаҳон Муродованинг охиратини обод қилсинг. Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Олий Мажлис Сенати аъзоси сифатида республикаизмий ижтимоий-сийёсий ҳаётида ҳам ҳар томонлама фаол иштирок этди.

Лолаҳон оғир жадидида “Ўзбекистон Республикасида хизмат қўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими” фахрий увони, “Эл-юрга хурмати” ва “Фидоқона хизматлари учун” орденлари билан мукофотланган. Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Лолаҳон Муродованинг тантлилик, камтаринлик каби олиханоб фазилатлари, ўз қасбига туганмас меҳр-муҳаббати ва нурли сиймоси бутун ҳалқимизнинг қалғидаб аддий сакланиб қолади.

Ушбу мусибатли кунда мархумининг барчани аҳли фаоллари ва кенг жамоатчиликда Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Лолаҳон Муродованинг охиратини обод қилсинг. Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Олий Мажлис Сенати аъзоси сифатида республикаизмий ижтимоий-сийёсий ҳаётида ҳам ҳар томонлама фаол иштирок этди.

Аллоҳ барчамиз учун қадр бўлган Лолаҳон Муродованинг охиратини обод қилсинг. Ҳалқ депутатлари вилояти Кенгаши, Олий Мажлис Сенати аъзоси сифатида республикаизмий ижтимоий-сийёсий ҳаётида ҳам ҳар томонлама фаол иштирок этди.

Шавкат Мирзиёев, Ўзбекистон Республикаси Президенти

ИБРАТ МАКТАБИ ЯРАТИБ КЕТДИ

Ўзбекистон Қаҳрамони, Олий Мажлис Сенати аъзоси, машҳур фермер, O’zLiDeP Сиёсий Кенгаши аъзоси Лола Муродованинг вафот этганни ҳалқимизни, кенг жамоатчиликни, жумладан, барча партиядошларини ҳам иштирок этди.

Ҳолол, меҳнаткаш, ер билан тиллашган, ҳар бир бошок ғалла, ҳар бир ча-нонк пахта билан сирлашган, аёл боши билан чўлларни обод қўлган, умрими ҳалқимизнинг дастурхонини тўкин-сончин қилишига багишланади. Айтиши ўзики, Лола Муродована ер билан тиллашган, ҳар бир бошок ғалла, ҳар бир ча-нонк пахта билан сирлашган, аёл боши билан чўлларни обод қўлган, умрими ҳалқимизнинг дастурхонини тўкин-сончин қилишига багишланади.

Лола Муродована раҳбарлик килган “Нурли обод” фермер хўжалигига Марказий Фарғона чувларига тува

XXI АСР МАВЗУСИ

КҮП ҚАВАТЛИ УЙЛАРНИНГ КҮП ҚАВАТЛИ муаммолари

АХОЛИГА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТИШ, УЛАРНИ УЙ-ЖОЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАҶСАДИДА КҮПЛАБ ТУ-
Раржой мажмуалари бунёд этилаётганига гувоҳ бўлмоқдамиз. Бир-бираидан кўркам кўп
қаватли уйларниң қай даражада сифатли қурилаётгани, мустаҳкамлиги-ку алоҳида мав-
зу. Биз эса мана шундай уйларда учраётган, кўзярадек этилиб келаётган муаммо – канали-
зация масаласига тўхтамоқчимиз.

Хўш, бу масалага қай даражада эътибор қаратилмоқда? янги қурилаётган уйларда
бу тизим ишлаши қанчалик ҳисобга олиняпти? аввал қурилган уйлардаги канализация
билин боғлиқ муаммолардан азият чекаётгандар овозига кимдир қулоқ соляптими?
кимдир шу муаммо борлиги билан қизиқяптими ўзи? қурилиш-коммунал соҳага масъул-
ларда айни шу масала қайси ҳудудда қай даражада экани тўғрисида аниқ маълумотлар
ва уларни бартараф этиш учун тизимли ишлар режаси борми? халқни қийнаётган шу каби
муаммодан халқ вакиллари хабардорми?..

САВОЛЛАР КЎП! ЖАВОБЛАР-ЧИ?

Аслида, деярли ҳар бир ҳудудда бор, учрайди бу муаммо... бугун икки вилоят ми-
солида мутасаддилар эътиборини шу масалага қаратишга қарор қилдик. зора, бу улар
учун огоҳлик қўнфироғи бўлса, деган умидимиз бор. Ахир, уй, хонадон – бир кун ё бир йил
қўним топадиган манзил эмас. Камига, уй-жойлар наҳхи ҳам ҳаменбоп деб бўлмайди. та-
саввур қилинг, бир оила емай-ичмай йиққанига неча йил дегандан уй олса-ю, яйраб яшол-
маса. Айрим инсофсиз, нафси ҳакалак отган, чўнтағи ва қорни қаппаяётгандар бу жиддий
муаммодан халқ вакиллари хабардорми?..

Қўлбола қудуқлар ечим эмас-да!

Вилоятнинг деярли барча туман марказ-
ларida бундан яром асрдан кўпроқ аввал бун-
ёд этилган икки қаватли уйларда истиқомат
қулаётган одамлар азандан канализация му-
аммосидан азият чекиб келаётганини ўшириб
бўлмайди. Қаҳратон қўнда ташқарига қатнаш
бир азоб бўлса, ёз ойларда “дом”ларнинг ён-
гинасида бунёд этилган ҳожатхоналар тулиб
колгач, ахлати ташиб кетилиши муаммо бўл-
ган локалай канализациялардан тарқалётган
бадбўй ҳид сабаб аҳоли эшик ва деразалари-
ни ёлиб ўтиришга мажбурлар. Энг ачинарли-
си, бу уйларда ичимлик суви чиқмаслиги бос
ташқаридаги ҳожатхона ёнида бетондан қи-
линган ҳовузларга сув тўкиб олиб, бир ой да-
вомида истемол қилишади.

Эски уйларни кўятурайлик, кейнинг
беш-олти йил ичида бунёд этилган кўп қаватли
уйларда яшаётган одамларнинг ёз ойларидаги
холларига маймун йиглайди. Бугун вилоятнинг
деярли барча ҳудудларida кўп қаватли уйлар
куриши авжида. Аксарият курувчилар ўй
куриб мумайгина даромад қилишти-ю, ле-
кин одамлар учун энг зарур бўлган канализа-
ция тармоғи пишик-пухта ўйланмайтган аҳоли
ўртасида жиддий норозилик ўйтотмоқда.
Аслида улар кўл кўйган техник шартга кўз
югуртирансангиз, КҲС қуриш шартлиги алоҳи-
да таъкидлаб ўтилган. Лекин урра-урра билан
қабул қилингача, ташвишлар бошлангани.
“Сув оқова”нинг Шахрисабз туман филиали
бosh мұхандиси Азamat Даўстмуродовнинг таъ-
кидашчика, Шахрисабз тиббёт техникумидан
қираверишида барпо этилган кўп қаватли
уйлар канализация тизимиға уланмагани бос
чиқинди оқова сувлари Танҳоз дарёсига оқи-
шиб кўйилганини қандай изоҳлаш мүмкин? ёки
утган ийли Шахрисабз аэропортiga қўйрилиш
йили ёнгинасида курилган кимматбахо, замо-
навий уйлар учун номиганига қазилган “кўл-
бала қудук” тулиб, ҳаммаёни бадбўй ҳид тутгани
етмагандек, яна денг ҳожатхона сувлари катта
кўчага оқиб ётгани акс этган шармандали
суратлар ижтимоий тармокларда чиқиб кет-
ган бўлса-да, бу масалада масъуллар деярли
аник бир чора кўришмагани ачинарлидир. Кў-

рувчилар ўша уйлар учун ҳеч бўлмаса локаль канализация тизимини барпо этиб кўйилшлари мумкин эди-ку? Бу ахволда уйлар қандай қабул қилинган экан? Бу жавобсиз жумбок.

Марказлашган канализация тизимининг йўклиги узоқ йиллардан бўён воҳа ахлини қий-
нааб кельмоқда. Баҳона битта – бундай иншо-
отларни қуриш учун каттагина маబаг ва янги-янги лойиҳалар зарур. Нахотки, бу борада жўялирко маслаҳат берадиган мутахассис то-
пилмаса? Одамларни қийнаб келаётган ушбу долзарб муаммони бартараф этиш маҷсади-
да амалиётга татбиқатдан замонавий ва ноањањавий канализация тармоклари лойи-
халарини исхга тушириш борасидаги саъъ-
ҳаракатлар ўзини оқламаяти. Вилоят туман ва шахарларидаги марказий оқова сувларини тозалаш иншотларининг атроф-муҳит ҳамда аҳолига зиёни, иншоотлар самарадорлигини аниқлаш бўйича қилингайтган ишлар кўнгил-
дагидек эмас. Президентимиз бундан бир неча йил илгари Қашқадарё вилоятига ташрифи ҳозири айнан канализация тизимидаги камчи-
ликларни танқид қилиб, мазкур муаммоларни зудлик билан бартараф этиш юзасидан кўр-
сатмалар берган эди. Хўш, ўтган йиллар мобайнида бу борада қандай амалий ишлар қилинди?

Вилоятда бор-йўғи 3 та – Қарши, Шахри-
сабз ва Муборак туман марказларидагина оқова сув иншоотлари мавжуд бўлиб, улар-
нинг умумий куввати 56 минг м³ни ташкил эта-
тила.

ди. Мавжуд 20 та оқова сув насос станция-
сидан 15 таси, 322,5 км оқова сув қувуллари
ва 174,8 км тармоклари таъмралаб ҳолатта
келиб қолган. Вилоят аҳолисининг оқова сув
бўйни таъминланганни даражаси 6 фойздан
салгина ошиди, холос.

Қарши сув тозалаш иншооти 1979 йилда
курилган, худуди 40,1 гектар, мавжуд 14 та
насос станицасининг барчаси таъмралаб.
“Дунё М” АЖ ва “Cotton Road” кўшма корхона-
ларининг локаль тозалаш иншоотлари талаб
даражасида эмаслиги бос ер ва ер ости сув-
лари зарарланиши ва оқова сувнинг буғланган

кисми атмосфера ҳавосига тарқалиб, аҳоли саломатлигига жиҳдий таъсир этмоқда.

Шахрисабз сув тозалаш иншооти 1989
йилда курилган. Шаҳарда 139,1 мингдан ортик
ахоли истиқомат қиласи, шундан 23,6 минг на-
фари оқова сув хизмати билан қамраб олинган.

Ийрик корхоналардан бирин “Дон – ҳалқ ризқи”

АЖ раҳбарияти локаль тозалаш иншооти қуриш

ҳакида ҳамон ўйлаб кўргани ҳам йўқ.

Муборак туманида 84 минг аҳоли яшайди.

Шундан 2 фойзигина оқова сув хизматлари

билан таъминланган. Туман маркази ахоли-
сини оқова сув хизмати билан тўлиқ, қамраб

олиши учун 1 та оқова сув иншооти ва 20 кило-
метрлик сув кувуллари куриш зарур.

Косон тумани марказидаги кўп қаватли
уйларда 2 036 нафар аҳоли оқова сув хизмати
билан қамраб олинган. Аҳолининг 700 м³
оқова сувлари насос стансиялари ёрдамида

тўғридан-тўғри зовулларга ташланмоқда.

Косон ёкстарасида 15 минг м³ бўлган

оқова сув иншооти шилмайтада.

Муаммонинг ёким борни майдонига кўйилган.

Муаммонинг ёким борни майдонига кўйилган.

Хозирда Йекабғ, Чироқчи туманларида

барпо этилаётган кўп қаватли уйларнинг ёни-
да локаль тозалаш иншоотлари барпо этил-
моқда, – деди Қашқадарё вилоят “Сувоқова”

ДУК ишлаб чиқарилган.

Хусусан, Қарши оқова сув тозалаш иншоотини қайта куриш ва

реконструкция қилиш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 14 апрелдаги 220-сонни қа-
рорига асосан Европа тикланиш ва тараққиёт

банки иштирокидаги умумий қўймати 76,04 млн.

доллар бўлган “Қашқадарё вилоятининг Қарши

шахри канализация тизими реконструкция

қилиш ва куриш” лойиҳасида 2020–2024 йилларда

бажарилши керак эди. Орадан иккى йил ўтган

бўлса-да, ҳалигача лойиҳалаш ишлари якун-
ланганни йўқ. Кореяning “ДОХВА Инжиниринг

Ко.ЛТД” компанияси лойиҳалаш ишлари билан

шуғулланоётган экан.

Агар у амалиётга татбиқ этилса, 136 минг аҳоли оқова сув тизимига ула-
нади 180 минг нафар фуқарога оқова сув хиз-
матлари кўрсатиш яхшиланади.

“Шахрисабз” оқова сув тозалаш иншо-

отини Президентимизнинг 2020 йил 25 сен-
тябрдаги “Ичимлик сув таъминоти ва оқова сув

тозалаш иншооти”ни ёнада тақомиллаштириш ҳамда

соҳадаги инвестиция лойиҳалари самарадор-

лигини ошириш чора-тадбирлари тўғриси-

дағи фармонига асосан Франция тараққиёт

банки иштирокида “Шахрисабз шахри ва Ки-

тоб шаҳрида канализация тизимини рекон-
струкция қилиш ва куриш” лойиҳасини амалга
ошириш режалаштирилган. Айни пайдай лой-
иҳанинг техник-иктисодий асослари ишлаб
чиқилиб, тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамаси-
нинг киритилган. Муборак туманидаги канали-
зация тизимини реконструкция қилиш учун Газни қайта ишлаш заводи томонидан 10 мил-
лиард сўм маблаг ажратилган бўлиб, ҳозирга
қадар 4 миллиард сўмлик мукаммал таъмир-
лаш ишлари бажарилди.

Қарши, Нишон, Караби ва Косон туман
марказларидаги оқова сув тармоқлари ва то-
залаш иншоотларининг мутлақа ишламаётта-
ни боси чиқинди оқовалар очиқ сув ҳавзалари
ва зовулларга оқизилмоқда.

Вилоятнинг юкорида биз таъкидланган
Қарши, Шахрисабз ва Муборак туманларидан
ташкири деярли барча туманларида марказ-
лашган канализация тизимининг йўқлиги аҳоли-
са саломатлигига жиҳдий зараар етказмоқда.

– Хозирда Йекабғ, Чироқчи туманларида

барпо этилаётган кўп қаватли уйларнинг ёни-
да локаль тозалаш иншоотлари барпо этил-
моқда, – деди Қашқадарё вилоят “Сувоқова”

ДУК ишлаб чиқарилган.

Хусусан, Қарши оқова сув тозалаш иншоотини қайта куриш ва

реконструкция қилиш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 25 сен-
тябрдаги “Ичимлик сув таъминоти ва оқова сув

тозалаш иншооти”ни ёнада тақомиллаштириш ҳамда

соҳадаги инвестиция лойиҳалари самарадор-

лигини ошириш чора-тадбирлари тўғриси-

дағи фармонига асосан Франция тараққиёт

банки иштирокида “Шахрисабз шахри ва Ки-

тоб шаҳрида канализация тизимини рекон-
струкция қилиш ва куриш” лойиҳасини амалга
ошириш режалаштирилган. Айни пайдай лой-
иҳанинг техник-иктисодий асослари ишлаб
чиқилиб, тасдиқлаш

